

प्रदेश लोक सेवा आयोग
लुम्बिनी प्रदेश
प्रदेश स्वास्थ्य सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गतका फार्मेसी समूह,
सहायकस्तर पाँचौ तहको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा:- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ:

प्रथम चरण :-	लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क :- १००
द्वितीय चरण :-	अन्तर्वार्ता	पूर्णाङ्क :- २०

प्रथम चरण-लिखित परीक्षा योजना (Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या x अङ्कभार	समय
सेवा सम्बन्धी	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice)	५० प्रश्न x २ अङ्क = १००	४५ मिनेट

द्वितीय चरण

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	२०	मौखिक

द्रष्टव्य:

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- लिखित परीक्षामा पाठ्यक्रमको एकाइहरुबाट सोधिने प्रश्नसंख्या निम्नानुसार हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको विज्ञापन हुदौँका विषय (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्भन्न पर्दछ ।
- प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :-

प्रदेश लोक सेवा आयोग
लुम्बिनी प्रदेश
प्रदेश स्वास्थ्य सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गतका फार्मेसी समूह,
सहायकस्तर पाँचौ तहको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 1.** Development of Pharmacy and Drug Legislation in Nepal.
  - a) Development of Pharmacy and Pharmaceutical Institutions in Nepal.
  - b) Nepal Pharmacy Council Act 2057
  - c) औषधि ऐन, २०३५ :- गुणस्तरीय औषधिको उत्पादन, निकासी, पैठारी, बिक्री वितरण, र संचय सम्बन्धी व्यवस्था, औषधिको वर्गीकरण र नेपालमा प्रतिबन्धित औषधिहरू ।
  - d) औषधि ऐन, २०३५ र त्यस अन्तर्गत जारी गरिएको देहायका नियमावली तथा संहिताहरू:-
    - ❖ औषधि दर्ता नियमावली, २०३८
    - ❖ औषधि परामर्श परिषद र औषधि सल्लाहकार समिति गठन नियमावली, २०३७
    - ❖ औषधि जांचबुझ तथा निरीक्षण नियमावली, २०४०
    - ❖ औषधि स्तर नियमावली, २०४३
    - ❖ औषधि उत्पादन संहिता, २०४१
  - e) Use of Pharmacopoeia and pharmacopoeias recognized in Nepal
  - f) National Health Policy and National Drug Policy
  - g) अस्पताल फार्मेसी निर्देशिका २०७२
- 2.** Dispensing and Hospital Pharmacy
  - a) Prescription, Proper handling of prescription, Incompatibilities, Adverse drug reactions.
  - b) Pharmaceutical dosage forms, Dispensing of pharmaceutical preparations.
  - c) Pharmaceutical additives.
  - d) Roles of Pharmacist in hospital and community, Patient counseling
  - e) National Formulary and Hospital Formulary
  - f) Standard Treatment Schedules and rational use of drugs.
  - g) Pharmaceutical Abbreviations
  - h) Drug distribution system in hospital
- 3.** Emergency and Pharmaceutical Care
  - a) Basic knowledge of first aid; Various medical conditions requiring first aid.
  - b) Principle and strategy of Primary Health Care in context to National Health Policy
  - c) Maternal and Child Health Care.
- 4.** Pharmacognosy
  - a) Drying, storage, and quality control of herbal drugs
  - b) Extraction process and isolation of active ingredients.
  - c) Medicinal plants of Nepal

प्रदेश लोक सेवा आयोग
लुम्बिनी प्रदेश
प्रदेश स्वास्थ्य सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गतका फार्मेसी समूह,
सहायकस्तर पाँचौ तहको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 5. Pharmaceutical Analysis**
  - a) Fundamental titrimetric analysis, acid-base titration.
  - b) Basic principle of spectroscopic methods of analysis, Visible and ultra-violet spectroscopy.
  - c) Separation techniques, Column, Paper , Thin layer chromatography
  - d) Principles of microbiological assay of antibiotics and vitamins.
  - e) Sampling technique and use of statistics.
- 6. Pharmacology & Microbiology**
  - a) Mechanism and action of drugs, their safety, uses and mode of administration.
  - b) Basic knowledge of Pharmacokinetics and pharmacodynamics.
  - c) Basic principles of immunology, sterility and pyrogen testing
  - d) Concept on r-DNA
- 7. Inventory Control & Drug Supply Management**
  - a) Logistics management and distribution.
  - b) Cost recovery drug scheme
  - c) Concept of Essential Drugs
  - d) Storage of drugs

*****